

Oqqulalik zabardast olim

ОҚҚУЛАЛИК ЗАБАРДАСТ ОЛИМ

Ҳаётда шундай инсонлар бўладики, улар машаққатларни умр мазмунига, ҳар қандай ташвишни қалб малҳамига айлантира олишади. Бундай кишилар ўз меҳнат самараларидан қониқмасдан янада шижоат билан яратувчанлик, ижод ва кашфётлар сари тинимсиз изланишдан тўхтамайди. Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси Навоий бўлими раиси Абдуразоқ Мирзаев ҳақида ҳам ана шундай дейиш мумкин...

Орамиздаги одамлар

Нуротанинг Оққула қишлоғида тузилган қаҳрамонимиз ёшлик йилларидан китобга меҳр қўйди. Мактаб таълимидан сўнг Тошкент давлат университетининг геология факультетида тахсил олди...

Иш фаолиятини ўзи таълим олган даргоҳда илмий ходим лавозимидан бошлаган А.Мирзаев катта меҳнат ва илм йўлларини босиб ўтди. Жумладан, 1992-2007 йиллар оралиғида "Ўзбекистон", "Монолит" илмий ишлаб чиқариш бирлашмалари ҳамда "Бентонит" Ўзбекистон-Америка қўшма корхонаси, шунингдек Навоий кон-металлургия комбинатида масъул вазифаларда фидойилик кўрсатди. Мазкур йилларда ишлаб чиқариш билан илми баравар олиб борган олимнинг тақдир йўли кейинчалик буткул фан билан боғланди. Губкин номидаги Россия нефть ва газ давлат университетининг Тошкент филиали, Ўзбекистон Миллий университети, сўнгра Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясида фаолият олиб бориб, бугунги кунда мазкур илмий даргоҳнинг Навоий бўлими бошқармоқда.

А.Мирзаев меҳнат фаолиятида камдан-кам геологларга насиб қиладиган бир жиҳатга — нафақат кон кашфиётчиси номини олиш, балки ўзи аниқлаган ер ости бойликлари миллий иктисодиёт ривожига қўшаётган хиссасини кўришга ҳам муюссар бўлган олимдир. У тadbirkor-олим сифатида 7 миллион 142,6 минг тонна захирага эга "Навбахор" бентонит гиллари конини 1999 йилдаёқ кашф қилган. Ушбу кондан бугунги кунда республика олим саноат корхоналарида кенг фойдаланилиб келинмоқда. Бундан ташқари, олимнинг илмий тадқиқотлари

ва бевосита иштирокида Зарафшон шахри худудидаги "Вовуш" — оқ унсимон доломит кони, Коинимех туманидаги "Кўкча" опокосимон гиллари ва "Амантайтау" зич доломит конлари нишонлари ҳам очилган.

Бугунги кунда А.Мирзаев республикамизда саноатнинг турли соҳаларида ишлаш учун валютага сотиб олиб келинаётган брусит минерални кислотасиз муҳитда ажратиб олиш технологиясини яратишга йўналтирилган илмий-тадқиқотларни олиб бориб, лаборатория шароитида доломитдан соф ҳолда магний оксидини олишга эришди.

Олим илм-фан ютуқларини тижоратлаштириш, инновацион ишланмаларни ишлаб чиқаришга жорий қилиш бўйича ҳам самарали ишларни амалга оширмоқда. Хусусан, А.Мирзаевнинг бевосита савий-ҳаракатлари натижасида айни пайтда у бошқараётган бўлим ҳамда 10 дан ортиқ хорижий илмий-тадқиқот марказлари, компаниялар ва 15 га яқин республикамиздаги корхона, ташкилот

ҳамда институтлар ўртасида ҳамкорлик меморандумлари тузилган.

Фидойи мураббий ёш олимларни тарбиялашга ҳам алоҳида эътибор қаратиб келмоқда. Унинг савий-ҳаракатлари билан бугунги кунда УэФанинг Навоий бўлимида докторантура ташкил этилган бўлиб, унда айни пайтда 12 нафар докторант таълим олмақда. Олим илм-фаннинг таълим билан интеграциясини таъминлашда алоҳида фоллик кўрсатяпти.

А.Мирзаев 100 дан ортиқ илмий мақолалар, 2 та монография, 1 та дарслик, 1 та ўқув қўлланма, 3 та патент муаллифидир. У мамлакатимизда ҳамда МДХ республикаларида ўтказиладиган халқаро конференция ва форумларда фаол иштирок этиб келмоқда.

Забардаст олим мамлакат келажаги, юрт фаровонлиги, жамиятнинг ижтимоий-маънавий барқарорлиги учун ҳақиқат қайғуради. Юқори илмий салоҳияти, маънавий-ахлоқий фазилатлари билан ҳурмат қозонган раҳбар илм-фанга ва касбга садоқати, меҳнатсеварлиги ҳамда ижтимоий муносабатларда қамтарин адолатпарварлиги билан жамоатчилик орасида алоҳида эътиборга тушган. У фаол жамоатчи ҳамдир. Ҳозирда Халқ депутатлари вилоят Кенгаши депутати сифатида ҳам фаолият олиб бормоқда.

"Бугун халқпарварликни, Ватан келажаги учун ёниб яшашни давлат раҳбаридан ўрганиш керак, — дейди олим. — Юртимизда кечаётган ўзгаришларга муносиб бўлиш учун икки қарра кўпроқ ишлашимиз лозим".

Ширинкул НАБИЕВ,
Навоий шахри.

Мутулаа тарғиботи

Кўрғонини мустақамлаш учун бир имкон туғидади, деса бўлади. Шиддат билан ўтаётган замонда инсонийлик, кадр-қиммат, меҳр-оқибат, фуқаролик бурчи ҳақида ўйлаб кўришга, ҳаётнинг, вақтнинг, Ватанинг қадрига етиш, уни авайлаш лозимлигини уқтириш учун бир сабоқдир бу кунлар. Бир-бирдан қизик телекўрсатувларни кўриш қаторида китоб ўқиш ниҳоятда самарали натижа беради. Бошқа юмушлар йўқ вақтда китоб ўқиш теран мушоҳадалар қилишга, уни уқишга ундайди.

КИТОБЛАР ҲАМДАМИНГИЗ БЎЛСИН

Китоб — инсоннинг яқин дўсти, ақли суҳбатдоши, бекиёс сирдоши. Китобларда ўтмиш замонларнинг ақл-идроки яшайди. Тарихий мавзудаги китобларни ўқир экансиз, унда аялқандон ўтиб кетган одамларнинг овози аниқ янграб тургандек бўлади, гўё.

Тарихий мавзуда яхши ёзилган асар тарих дарслиги кабилар. Мен Примкул Қодировнинг "Юлдузли тунлар", "Аёллар довони" китобларини севиб ўқияман. Агар ўқиган китобингизни қайта мутулаа қилсангиз, ўзингиз учун жуда кўп фикрлар, гоёларни кашф қиласиз.

Ватан соғинчи ва юрт фироғида яшган давлат арбоби ва шоир Захириддин Мухаммад Бобур миллатимизнинг фахру ифтихори саналади. "Юлдузли тунлар" да шоҳ ва шоир Бобурнинг ҳаёти тасвирланган, унинг тахтга ўтиришидан бошлаб ўлимга қадр бўлган салкам қирқ йиллик ҳаёти, оилавий муҳити, шоир сифатидаги маънавий дунёси ёритилган.

Бу асар воситасида китобхон XV аср охири XVI аср бошларида юз берган Ўрта Осиё, Афғонистон, Ҳиндистон тарихидаги муҳим воқеалар ҳақида маълумот ҳам олади. Тарихий воқеалар ҳаққоний гаўдалантирилган. Тақдир Бобурни ёшлигиданок турли кўргуликлар билан сингагани, хаф-хатарга,

жангу жадалларга тўла ҳаёти гоё таъсирчан ифодадалар берилган.

Дарҳақиқат, китоблар қалбни ёритади, ақлни чарқлайди, инсонни юксакликка қўтиради ва кучига куч қўшади. Бобур шахсининг буюклигини таъминловчи воситалардан бири бу — китоб. Бобур доим ўз кўчи билан бирга олиб юрадиган китоблари махсус сақланган экан. Қаерга борса, бу нодир китобларни ўзи билан олиб юрган.

Бугун эса, бизга уйда қолиш ва сеvimли китобларимиз мутулаасидан завқланиш, ўз қалбимизни бойитиш имкони тақдим этилган. Маънавий бойликка эга бўлинг, зеро, маънан бой кишини ҳеч қим, ҳеч қандай куч енголмайди!

Зарифжон ПҮЛАТОВ,
НДПИ талабаси.

Мамлакатимиз миллий солиқ тизимидаги ислохотлар тадбиркорлик

ривож учун муҳим имкониятлар эшигини очмоқда. Айниқса, бугунги коронавирус пандемияси даврида тадбиркорларни қўллаб-қувватлашга қаратилган қатор имтиёзлар жорий этилган.

Солиқ сиёсати

МАНФИЙ ҚОЛДИҚ СУММАСИ ҚАЙТАРИЛДИ

Пандемия хавфининг мамлакатлар иктисодиётига салбий таъсири оқибатида экспорт ва импорт операциялари сезиларли даражада қисқарди. Карантин тадбирлари қатъий жорий этилган давлатларда эса бундай иктисодий жараёнларда кескин тўхталишлар кузатилмоқда.

Республикамизда бундай инқирозли вазиятларда тадбиркорлар ва экспортёр корхоналарни қўллаб-қувватлаш мақсадида қатор имтиёзлар жорий этилди. Хусусан, экспорт фаолиятини амалга оширганда қўшилган қиймат солиғи бўйича ноль даражали ставкани қўллаш, бунда ҳосил бўлган манфий қолдиқ суммаси экспортёрнинг ҳисоб рақамига қайтариб бериш тартиби тадбиркорлар учун муҳим қулайлик бўлди.

Навбахор туманида фаолият кўрсатаётган "Bright Navoi Textile" масъулияти чекланган жамияти шаклидаги қўшма корхона асосий иш фаолияти пахта толасидан ип-калага маҳсулотлари ишлаб чиқаришга ихтисослашган. Корхонанинг йиллик қуввати 4 минг тонна ип-калага маҳсулотларини ишлаб чиқаришни ташкил этади. Бугунги кунда бу ерда 175 нафар ишчи ходим меҳнат қилмоқда. Ишлаб чиқарилган ип-калага маҳсулотлари Россия Федерацияси, Хитой ва Туркия давлатларига экспорт қилинади.

Мазкур енгил саноат корхонаси томонидан 2019 йилда 3 миллион 625 минг АҚШ доллари миқдоридан ип-калага экспорт қилинди.

— Биз ишлаб чиқарувчилар учун экспортни янада ривожлантириш, фаолиятимизни қўллаб-қувватлаш мақсадида Солиқ қўмитаси томонидан имтиёз тақдим этилгани айни мuddа бўлди, — дейди **корхона директори С.Эшмирзаев**. — Бу имконият бугунги синовли даврда ишлаб чиқариш барқарорлигини таъминлаш, халқимиз ва жамиятимиз учун муносиб ҳисса қўшишда муҳим кўмақдир.

Ўз навбатида, корхона томонидан экспорт қилинган маҳсулот учун қўшилган қиймат солиғидан 2019 йилда ҳосил бўлган манфий қолдиқ 3 миллиард 250 миллион сўмини ташкил қилиб, ушбу маблағ тўлиғича корхона ҳисоб рақамига қайтарилди.

Ушбу маблағлар ҳисобидан корхона томонидан фаолиятини кенгайтириш мақсадида қурилиш ишларини олиб бориш, ишлаб чиқариш қувватларини янада ошириб, қўшимча 30 та янги иш ўрни яратиш режалаштирилмоқда.

Вилоят ДСБ матбуот хизмати.